

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 04-16-1-1016/22

Sarajevo, juli 2022. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	3
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	3
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	5
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	KRITERIJI	7
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
3.1.	Organizacija i rukovođenje	8
3.2.	Finansijsko upravljanje i kontrola	9
3.3.	Interna revizija	10
4.	BUDŽET	10
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	10
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	11
5.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	11
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	11
5.3.	Bilans stanja	12
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	12
7.	JAVNE NABAVKE	13
8.	KOMENTARI	14
PRILOZI		14

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut)** koja obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Instituta** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizionni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Instituta** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Instituta** za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Instituta** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta nije usklađen s odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 3.1 Izvještaja);*
- *Nedostatke vezane za provođenje procedura javnih nabavki, odnosno dosljednu primjenu Pravilnika o postupku direktnog sporazuma (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Instituta** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Instituta**, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27.07.2022. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Instituta za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima, sa skretanjem pažnje na neusklađenost pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Instituta s važećim odlukama Vijeća ministara BiH, slabosti u vezi s procesom uspostave sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole i slabosti vezane za provođenje procedura javnih nabavki, odnosno dosljednu primjenu Pravilnika o postupku direktnog sporazuma. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Institut je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Na osnovu uvida u preduzete aktivnosti, u narednoj tabeli (Tabela 1.) dat je osvrt na realizaciju prethodno datih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

³ Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je finansiranje institucija u 2021. godini vršeno shodno odlukama o privremenom finansiranju donesenim na osnovu odobrenog budžeta za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

☑ realizovane preporuke, 🟡 preporuke čija je realizacija u toku, ❌ nerealizovane preporuke, Ⓜ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvještaja za 2020. godinu	Status
1.	Institut je obavezan uskladiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.	Institut nije usaglasio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH.	❌
2.	Institut je u obavezi da okonča aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole te izvršava obaveze propisane aktima nadležnih institucija, a u skladu s važećim propisima.	Nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.	❌
3.	Preporučujemo Institutu da prilikom sačinjavanja godišnjeg izvještaja dosljedno primjenjuje instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH.	Institut je u tekstualnom dijelu finansijskog izvještaja obrazložio ostvarene prihode u skladu sa zahtjevima iz instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH.	☑
4.	Institut bi trebao detaljno analizirati angažman osoba putem ugovora o djelu, a posebno za poslove koji predstavljaju redovne poslove iz domena rada Instituta i za koje institut već ima zaposlene osobe.	Institut je i u 2021. godini nastavio sa angažovanjem osoba putem ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu za poslove koji su sistematizovani i spadaju u redovne poslove Instituta.	❌
5.	Institut je u obavezi za nabavku usluga procijenjene vrijednosti do 6.000 KM provoditi procedure izbora dobavljača u skladu s Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma, poštujući temeljne principe Zakona o javnim nabavkama.	Institut niti u 2021. godini za pojedine nabavke nije provodio procedure izbora dobavljača u skladu s Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma.	❌

Tabela 1. Pregled realizacije preporuka

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija Instituta uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi direktor Instituta, uz saglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2006. godine, u Institutu su predviđena 52 radna mjesta.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta nije usaglašen s odlukama Vijeća ministara BiH koje su u primjeni od 2013. godine.

Institut još uvijek nije usaglasio vlastiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji s odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije

organa uprave BiH⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵. Naime, institucije Vijeća ministara BiH su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji s navedenim odlukama. Iako je rok za usaglašavanje Pravilnika Instituta s odlukama Vijeća ministara BiH davno istekao, Institut po ovom pitanju u 2021. godini, kao niti prethodnih godina, nije preduzimao konkretne aktivnosti na usaglašavanju unutrašnje organizacije s važećim odlukama Vijeća ministara BiH. Dakle, možemo konstatovati da je cjelokupna procedura praktično još uvijek na samom početku.

PREPORUKA 1

Institut je dužan preduzeti mjere iz svoje mjerodavnosti u cilju usaglašavanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶.

Institutom rukovodi direktor koji predstavlja i zastupa Institut. Direktor Instituta ima zamjenika, koji ga zamjenjuje ako on nije u mogućnosti izvršavati svoje ovlasti i obaveze. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH. Mandat direktora i zamjenika direktora Instituta traje pet godina. Vijeće ministara BiH je 30.5.2017. godine imenovalo direktora Instituta, dok je zamjenika direktora imenovala Agencija za državnu službu BiH po službenoj dužnosti 23.12.2019. godine, nakon provedenog javnog konkursa.

U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, u okviru Instituta djeluje Vijeće za standardizaciju BiH kao stručno savjetodavno tijelo koje usmjerava razvoj djelatnosti Instituta. Vijeće ministara BiH je 22.6.2017. godine imenovalo članove Vijeća za standardizaciju BiH (25 članova) na period od četiri godine.

3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola

Institut još uvijek nije u cijelosti uspostavio sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Iako su utvrđeni poslovni procesi i mape poslovnih procesa te dijagrami toka po organizacionim jedinicama, Institut još uvijek nije utvrdio i procijenio rizike za poslovne procese i kontrole koje umanjuju rizike. Također, Institut nije donio godišnje akcione planove za uspostavu i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2021. godinu u skladu s Operativnim godišnjim akcionim planom Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH. Nadalje, Institut nije uspostavio registar rizika i sistem izvještavanja rukovodioca institucije o najznačajnijim rizicima te nije definisao obaveze rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

⁴ Službeni glasnik BiH broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH broj 30/13,67/15 i 51/18

⁶ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

PREPORUKA 2

Institut je u obavezi okončati aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole te izvršavati obaveze propisane aktima nadležnih institucija, a u skladu s važećim propisima⁸.

3.3. Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁹ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH¹⁰, Institut ne ispunjava uslove za uspostavu vlastite jedinice interne revizije. Internu reviziju u Institutu bi, prema naprijed navedenim propisima, trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Konstatovano je da Jedinica interne revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u 2021. godini nije planirala internu reviziju u Institutu.

4. BUDŽET

Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na osnovu odredbi Zakona o finansiranju institucija BiH, na kvartalnom nivou, donosilo tokom godine odluke o privremenom finansiranju¹¹ koristeći kao osnovu odobreni budžet za 2020. godinu.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹², Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.394.000 KM (tekući izdaci 1.329.000 KM i kapitalni izdaci 65.000).

Institutu su, u skladu s odlukama o privremenom finansiranju, kroz operativne planove budžeta u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.329.000 KM. Sredstva za kapitalne izdatke nisu bila raspoloživa zbog uslova privremenog finansiranja institucija BiH. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na osnovu odluka o privremenom finansiranju u 2021. godini iznosi 1.311.587 KM.

Ministarstvo finansija i trezora BiH je, na osnovu zahtjeva Instituta, donijelo odluku o prestrukturisanju rashoda Instituta u ukupnom iznosu od 40.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji bruto plaća i naknada (30.000 KM), naknada troškova zaposlenih (2.000 KM) i ugovorenih i drugih posebnih usluga (8.000 KM), a umanjena sredstva na poziciji putnih troškova (30.000 KM), unajmljivanja imovine i opreme (3.700 KM), troškova tekućeg održavanja (3.300 KM) i troškova osiguranja (3.000 KM).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Institut je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavio ga mjerodavnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je

⁸ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹² Službeni glasnik BiH, broj 46/20

sačinjen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 01.01. - 31.12.2021. godine. Institut je u zabilježkama uz finansijske izvještaje obrazložio bilansne pozicije i izvršenje budžeta po svim pozicijama.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.311.587 KM, što je za oko 60.000 KM manje u odnosu na prethodnu godinu.

Finansijski značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (1.034.930 KM), naknade troškova zaposlenih (147.615 KM) i ugovorene i druge posebne usluge (53.701 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 1.034.930 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 631.162 KM, a porezi i doprinosi 403.768 KM. Bruto plaće i naknade su za oko 26.000 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječno su u 2021. godini u Institutu isplaćene bruto plaće za 40 zaposlenih.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Institut je nastavio s primjenom Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹³ te je 27 zaposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to 19 osoba na osnovu ocjene rada i osam osoba na osnovu sticanja višeg stepena stručnog zvanja. Tokom revizije nisu konstatovane nedosljednosti niti poteškoće u primjeni Metodologije.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Institut ostvaruje prihode na osnovu prodaje standarda, standardizacijskih dokumenata, posredovanjem u prodaji međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda drugih zemalja, prodajom BAS standarda, kataloga, realizacijom informacionih usluga te pružanjem usluga certificiranja u EX-području (područje ispitivanja i certificiranja protueksplozijskih zaštićenih uređaja). Institut je u 2021. godini planirao ostvariti ukupno 250.000 KM prihoda. Zbog situacije uzrokovane pojavom koronavirusa došlo je do pada gospodarske aktivnosti, što je imalo za posljedicu i manje prihode Instituta.

Ukupno ostvareni prihodi s 31.12.2021. godine iznose 145.912 KM. Od ovog iznosa, prihod u iznosu od 139.852 KM se odnosi na prihode od vlastite djelatnosti i to prihode od prodaje standarda u iznosu od 106.587 KM, prihode na osnovu izdavanja potvrda o identičnosti standarda 551 KM i prihode od EX-komisije u iznosu od 32.714 KM. Ostatak prihoda od 6.060 KM se odnosi na uplate administrativnih taksi.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

5.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2021. godine u aktivi su iskazana kratkoročna potraživanja u ukupnom iznosu od 1.615 KM i neotpisana vrijednost stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 132.097 KM.

U pasivi su iskazane kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 10.806 KM, obaveze prema zaposlenima za bruto plaću za decembar 2021. godine (93.245 KM), kratkoročna razgraničenja (1.615 KM) te izvori sredstava u iznosu od 132.097 KM. Kratkoročne obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima (8.278 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Institutu je odobreno 40 zaposlenih. Na 31.12.2021. godine, Institut je imao 40 zaposlenih, od čega je 36 zaposleno na neodređeno vrijeme, a četiri osobe na određeno vrijeme¹⁴.

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine, radni odnos prestao je za dvoje zaposlenih, zbog sticanja uslova za starosnu penziju i otkaza ugovora o radu. Dva zaposlena su interno premještena s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto koja pripadaju istom nivou radnog mjesta i istom platnom razredu. U Institutu su dvije osobe na neplaćenom odsustvu, zbog školovanja i bolesti užeg člana obitelji.

Institut je izvršio ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika. Izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika Institut je proslijedio Agenciji za državnu službu BiH.

Prijem zaposlenih na određeno vrijeme: U Institutu su tokom 2021. godine bile angažovane dvije osobe putem ugovora o radu na određeno vrijeme na period od tri mjeseca u dva navrata, bez raspisivanja javnog oglasa i bez prekida između ugovora. Zakonom o radu u institucijama BiH¹⁵ u članu 9. je definisano da se navedeno zapošljavanje može vršiti samo do tri mjeseca kada zbog žurnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja obima posla i iznenadnog odsustva zaposlenika nije moguće pravovremeno provesti javni oglas. Uzimajući u obzir navedenu odredbu Zakona o radu u institucijama BiH, nismo se uvjerali kako su u konkretnim slučajevima bili ispunjeni uslovi za angažovanje osoba bez raspisivanja javnog oglasa.

PREPORUKA 3

Institut je dužan da zapošljavanje vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, poštujući principe zakonitosti i transparentnosti¹⁶.

Ugovori o djelu: Izdaci na osnovu ugovora o djelu u 2021. godini su realizovani u neto iznosu od 18.400 KM, što je za 13.100 KM više nego prethodne godine. Planirani budžet za ove namjene iznosio je 18.500 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 400 KM do 3.000 KM.

¹⁴ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvještaja

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17

¹⁶ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

Postupcima revizije utvrđeno je da je Institut i tokom 2021. godine angažovao, uglavnom u kontinuitetu i bez transparentnih procedura angažovanja, dvije osobe na osnovu ugovora o djelu za poslove koji su sistematizovani važećim pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Instituta. Tako su npr. angažovane osobe za održavanje informacionog sistema Instituta te druge informatičke poslove, iako u Institutu postoji Odjel za informacionu podršku. Smatramo kako ovakvo kontinuirano angažovanje nema karakter ugovora o djelu za koje se u pravilu isplaćuje jednokratna naknada. Također, na osnovu ugovora o autorskom djelu na poslovima lektorisanja je angažovano pet osoba, iako je u Institutu sistematizovano i popunjeno radno mjesto stručnog saradnika za lektorisanje.

PREPORUKA 4

Institut angažovanje na osnovu ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu treba vršiti samo u izuzetnim slučajevima za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani ¹⁷.

7. JAVNE NABAVKE

Institut je tokom godine donosio kvartalne planove nabavki, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹⁸. Komisije za provođenje postupaka javnih nabavki su imenovane odlukom direktora Instituta na kvartalnom nivou, sa zadatkom da pripremaju tendersku dokumentaciju, vrše evaluaciju ponuda, kao i druge poslove i zadatke vezane za provođenje postupaka javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima¹⁹, Institut je u 2021. godini proveo deset postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Institut je proveo jedan konkurentski postupak u vrijednosti od 7.692 KM i devet postupaka nabavki putem direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 29.957 KM. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 37.650 KM. Na osnovu revidiranih procedura javnih nabavki i to konkurentskog postupka za nabavku aviokarti u vrijednosti od 7.692 KM i jednog direktnog sporazuma ukupne vrijednosti 4.274 KM, nisu uočene značajne nepravilnosti i nedostaci.

Postupcima revizije ustanovili smo da Institut niti u 2021. godini za pojedinu robu i usluge, konkretnije za nabavku goriva i nabavku usluge brzog interneta, nije proveo procedure javnih nabavki, iako je to predviđeno Zakonom o javnim nabavkama. Planirani iznos za ove nabavke je iznosio do 6.000 KM, za šta je Zakonom o javnim nabavkama propisano da se provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova, dok je Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma definisan postupak javne nabavke robe, usluga i radova putem direktnog sporazuma.

PREPORUKA 5

Institut je dužan da za nabavke procijenjene vrijednosti do 6.000 KM provodi procedure izbora dobavljača u skladu s Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma, poštujući osnovne principe Zakona o javnim nabavkama²⁰.

¹⁷ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

¹⁹ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

²⁰ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se

8. KOMENTARI

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2021. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2021. godinu.

Reviziju u Institutu za 2021. godinu obavili su: Danijel Jozić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Srđan Krajišnik – revizor za finansijsku reviziju (član tima), Armin Korać – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Tabela III – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2021. godinu

Institut za standardizaciju BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procent (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1,329,000	0	1,329,000	1,311,587	99
Bruto plaće i naknade	1,010,000	30,000	1,040,000	1,034,930	100
Naknade troškova zaposlenih	146,000	2,000	148,000	147,615	100
Putni troškovi	40,000	-30,000	10,000	8,980	90
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	20,000	0	20,000	18,722	94
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	0
Nabavka materijala	26,000	0	26,000	21,348	82
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	8,000	0	8,000	6,951	87
Unajmljivanje imovine i opreme	9,000	-3,700	5,300	4,696	89
Izdaci za tekuće održavanje	18,000	-3,300	14,700	12,672	86
Izdaci za osiguranje	5,000	-3,000	2,000	1,972	99
Ugovorene i druge posebne usluge	47,000	8,000	55,000	53,701	98
2. Kapitalni izdaci	65,000	0	65,000	0	0
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	0
Nabavka građevina	0	0	0	0	0
Nabavka opreme	8,000	0	8,000	0	0
Nabavka ostalih stalnih sredstava	57,000	0	57,000	0	0
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	1,394,000	0	1,394,000	1,311,587	94
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0		0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1,394,000	0	1,394,000	1,311,587	94

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine.

Direktor:
Aleksandar Cincar

Bilans stanja na 31.12.2021. godine

Institut za standardizaciju BiH

Tabela II

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Procent (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, kratko. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1,615	5,853	28
Novčana sredstva	0	0	100
Kratkoročna potraživanja	1,615	5,853	28
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	132,097	109,344	121
Stalna sredstva	1,072,782	1,022,031	105
Ispravka vrijednosti	940,685	912,686	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	132,097	109,344	121
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	133,713	115,197	116
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	105,666	204,116	52
Kratkoročne tekuće obaveze	10,806	28,774	38
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	93,245	96,952	96
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	1,615	78,390	2
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	132,097	109,344	121
Izvori sredstava	132,097	109,344	121
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	237,764	313,460	76

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika neće biti uravnotežen (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2021. godine

Direktor:
Aleksandar Cincar

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Institut za standardizaciju BiH

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupni planirani iznos	Ostvareni iznos	Procent (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	250,000	0	250,000	145,912	58
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	250,000	0	250,000	145,912	58
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	250,000	0	250,000	145,912	58

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2022. godine

Direktor:
Aleksandar Cincar

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2021. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu s odlukama o privremenom finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 16.05.2022. godine

Direktor

Aleksandar Cincar